

E. du Perron Genootschap

EdPG-secr. C. van Schendel, Keizersgracht 802-III, 1017 ED Amsterdam
Telefoon: 020 622 43 22 Email: info@edpg.nl Website: www.edpg.nl

Nieuwsbrief Juni 2005 – Jaargang 12, nummer 3

Najaarsbijeenkomst

Op **zaterdagmiddag 5 november 2005** wordt in de Rode Zaal van het Letterkundig Museum te Den Haag de najaarsbijeenkomst gehouden. Het programma begin om 14.00 uur. *Cees Willemsen*, die zich bezighoudt met de receptiegeschiedenis van de Russische literatuur in Nederland, spreekt over 'Du Perron en de Russen'. Ons lid *Radboud van Steenhardt Carré* spreekt over 'Uren met Dirk Coster en de Prisma discussie, en de relatie met het beginselprogramma van Forum'.

Adres: Prins Willem-Alexanderhof 5, Den Haag.

Voorjaarsbijeenkomst op 23 april in Het Indisch Huis te Den Haag

Maakten sneeuw en gladheid op 2 maart in Amsterdam het moeilijk de presentatie van de biografie bij te wonen, ditmaal is het zulk stralend voorjaarsweer dat het een heel besluit is het Indisch Huis binnen te gaan. Toch is er een behoorlijke opkomst van in Du Perron geïnteresseerden. Bij het algemene programma zijn zo'n zestig personen aanwezig, waaronder Vrienden van het Indisch Huis.

Huishoudelijke vergadering

Achter gesloten schuifdeuren wonen eerst veertien leden en drie belangstellenden de beknopte huishoudelijke vergadering bij.

1. Opening / Mededelingen / Ingekomen stukken

Bericht van verhindering is ontvangen van: Manu van der Aa, Frans Bulhof, Petra Mars, Kees Rasenberg, R.G. Wagner. Er zijn nu 72 leden, waarvan zeven recente. In 2004 waren er twee opzeggingen en een overlijden (Hans van Straten). Er zijn tien abonnees en een ruilabonnement (met het blad 'Zuurvrij' van het AMVC-Letterenhuis).

2. Jaarverslag 2003/2004 en lijnen naar de toekomst

Voorzitter Kees Snoek overziet 2003, 2004 en de toekomst: zie de hieronder afgedrukte tekst.

3. Financieel jaarverslag 2004 en Begroting 2005

Penningmeester Wim Hartman geeft een toelichting op zijn stukken. De begroting voor 2005 houdt rekening met een mogelijk tekort van € 1555, vandaar het voorstel de contributie per 2006 te verhogen van € 23,- tot € 25,- en het Cahier-abonnement van € 11,50 tot € 12,00. Dit voorstel wordt aanvaard. Jaarverslag en begroting worden goedgekeurd, de penningmeester gedechargeerd.

4. Bestuurssamenstelling

Mr. Ad Rigters wordt bij acclamatie tot bestuurslid benoemd. Hij zal Wim Hartman in de loop van 2005 als penningmeester gaan opvolgen. Wim blijft voorlopig nog in het bestuur, dat verder bestaat uit: Kees Snoek, voorzitter; Corinna van Schendel, secretaris; Manu van der Aa en Kees Rasenberg, leden.

5. Wat verder ter tafel komt / Rondvraag / Sluiting

De najaarsbijeenkomst is op een zaterdag eind oktober of begin november: de juiste datum wordt nog doorgegeven. Sprekers zijn: Cees Willemsen over de Russische literatuur en EdP, Radboud van Steenhardt Carré over een nog onbekend onderwerp. Kees Snoek spreekt op 17 september in Amsterdam voor het Byron genootschap over Du Perron, Byron en Lermontov. Radboud van Steenhardt Carré dankt Wim Hartman, EDPG-lid en penningmeester van het eerste uur, hartelijk voor alles wat hij voor het EDPG heeft gedaan. Vilan van de Loo wijst op een ander sympathiek genootschap, de Melati van Java fanclub (<http://melati.damescompartiment.nl>).

Algemeen programma

De schuifdeuren gaan open, het algemene deel van de middag begint. Kees Snoek spreekt over 'Eddy du Perron, de maskers van een Indische jongen'.

Du Perron - met zijn romantische, heroïsche karakter - identificeerde zich als Indisch herenzoontje met strijdbare idolen als d'Artagnan. Vanaf zijn twintigste was hij in Europa en trok als pseudo-bohémien naar Parijs om te schrijven: als 'Kristiaan Watteyn'. Na de nederlaag bij zijn geliefde Clairette Petrucci ontwikkelde hij een meer cynische literaire persona, de schrijver 'Duco Perkens', die hij na enige tijd dood kon verklaren. Voortaan presenteerde hij zich onder zijn eigen naam, werd schrijver om den brode en ontwikkelde als nieuw ideaal 'de smalle mens', een autonome, kritische intellectueel die leugens ontmaskert en zich niet aansluit bij collectivistische ideologieën. Tussen 1936 en 1939 keerde hij terug naar Indië en toetste zijn herinneringen aan de werkelijkheid. De conservatieve plantersmentaliteit verdroeg hij niet meer, contacten met ambtenaren en westers gevormde Indonesiërs lukten beter. Hij beseftte echter een vreemde te zijn geworden in zijn land van herkomst en keerde terug naar Holland waar hij zijn taak als kritisch intellectueel zag. De romantische naïeveling was uitgegroeid tot een man van formaat

Vervolgens biedt Wim Hartman Kees Snoek het eerste exemplaar aan van *Het leven is wellicht een farce: geschreven boekopdrachten van E. du Perron*. Dit fraai uitgegeven boekje van 100 p. bevat een groot aantal opdrachten die Kees Snoek heeft opgespoord en van commentaar voorzien. Zij geven een beeld van de vele contacten van Du Perron en vormen een boeiende aanvulling op zijn biografie.

Na de pauze met thee en spekkook interviewt Vilan van de Loo - zelf biografe van Indische letterkundigen als mw. J.M.C. Kloppenburg-Versteegh en Beata van Helsdingen-Schoevers - Kees Snoek als biograaf. Hoe was het voor hem meer dan vijftien jaar met Du Perron op te trekken? Was er sprake van passie en identificatie? Onder haar prikkelende vragenvuur vertelt Kees dat er bij hem naast grote waardering ook irritatie ontstond, bijvoorbeeld over Du Perrons drammerigheid. DP's angst voor zijn vader komt ter sprake, zijn libertijnse periode, de dubbele moraal ten aanzien van vrouwen, Simone Sechez als een soort Waalse njai, zijn retrospectieve jaloezie jegens Johan de Meester, een eerdere geliefde van zijn vrouw Bep. Maar Kees gaat ook in op het plezierige contact met de zoon Alain du Perron, de inzage in de brieven van diens ouders, het avontuur van het opsporen van allerlei personen en van talloze verloren gewaande brieven.

Hoe nu verder? Kees meldt dat de teruggevonden brieven aan Julia Duboux, Clairette Petrucci, Evelyn Blackett, Sjahrir en anderen in deel 10 van het Verzameld Werk van Du Perron zullen verschijnen. Mogelijk volgt later nog een deel 11 met de brieven van Eddy en Bep? Er zijn brieven van Sjahrir bewaard aan zijn eerste vrouw Maria Duchâteau, een Nederlandse. Hun relatie is een interessant onderwerp, waarover een volgend boek zou kunnen gaan.

Dan biedt Reinder Storm Kees namens een groepje vrienden een cadeau aan vanwege het verschijnen van zijn Du Perron-biografie. Het is 'Sonnet van burgerdeugd', een door Stols uitgegeven rijmprent met het gedicht van Du Perron uit 1928 geïllustreerd door Carel Willink. Kees declameert niet zonder ironie: 'O tee! o vriendschap! o kalmerend licht!'. Daarmee eindigt deze aardige Du Perron middag, die overigens niet met 'tee' wordt afgesloten, maar met een mooi glas wijn van het EDPG.

Corinna van Schendel

Des voorzitters jaarverslag 2003-2004

Het laatste jaarverslag dateert van 31 augustus 2003. Sindsdien zijn er officiële bijeenkomsten geweest in november 2003, mei 2004 en november 2004, alle in de Rode Zaal van het Letterkundig Museum. We hebben lezingen gehoord over Sofka Nossovitch en over Jean Cocteau in het werk van Du Perron, over het literaire debat met Van Ostajen, over Du Perron, Byron en Lermontov en over Du Perrons verhouding tot Maurice Roelants. Een breed scala aan onderwerpen, soms van comparatistische aard. Buiten de officiële bijeenkomsten van het genootschap waren er nog andere activiteiten waarin Du Perron centraal stond, namelijk de presentatie in oktober 2003 in Leiden van het boek *Manhafte heren en rijke erfdochters* over Du Perrons voorgeslacht in Indië en in maart 2005 de verschijning van de naar men zegt 'langverwachte' biografie van Du Perron, maar die valt buiten dit jaarverslag.

De bijeenkomsten werden telkens door een behoorlijk aantal leden bijgewoond, wat mogelijk is toe te schrijven aan het feit dat Den Haag voor velen gemakkelijk te bereiken is. We hebben niet meer geëxperimenteerd met excursies naar ver weg gelegen plaatsen. Wel hebben we voor de viering van ons tienjarig bestaan in mei 2004 een spreker uit Antwerpen gehaald, Henri-Floris Jaspers, die zijn lezing extra luister bijzette met poëtische intermezzo's gebracht door een voordrachtskunstenaar. Oprichtster Margreet van der Wal vertelde over het ontstaan en de eerste jaren van het genootschap. Een aan de leden verzonden enquête over het voortbestaan van het EDPG leverde als resultaat op, dat de meesten de huidige gang van zaken zouden willen voortzetten. Opheffing is nog lang niet aan de orde. De verwachting is dat er nog voldoende onderwerpen en sprekers te vinden zullen zijn voor onze halfjaarlijkse bijeenkomsten. Ons blad *Cahiers voor een lezer* moet zeker nog tot en met nummer 25 op

kopij kunnen rekenen. In het najaar van 2003 zijn er met enkele maanden tussenruimte twee nummers verschenen, in 2004 is er slechts één nummer uitgekomen en in maart van dit jaar is de lezing van Jespers in nr. 21 verschenen, wat betekent dat u voor 2005 nog twee nummers tegoed hebt. De redactie werkt eraan. Een speciaal woord van dank geldt Manu's vrouw Hilde van Looveren en haar moeder die telkens weer de nummers eigenhandig hebben ingenaaid.

In de loop van 2004 hebben Reinder Storm en Frans Bulhof zich na vele bewezen diensten teruggetrokken uit het bestuur. Kees Rasenberg is in de plaats gekomen van Reinder Storm. Kees Snoek is Frans Bulhof opgevolgd als voorzitter. Nu de biografie is verschenen, kan uw voorzitter zich gaan oriënteren op de toekomst van ons genootschap. Het ledental schommelt al jaren rond de zeventig. Door sterfte en opzegging hebben we enkele leden verloren, daar staat tegenover dat er weer andere zijn bij gekomen. De website is instrumenteel geweest bij de werving van nieuwe leden, terwijl de deelname van het EdPG aan activiteiten zoals de BOB-beurs zorgt voor naamsbekendheid. Een doel dat ook in de enquête aan de orde werd gesteld, is het aftasten van de mogelijkheden om te komen tot een Interbellum Cultuur Club waarvan het EdPG deel zou kunnen uitmaken. In de Vestdijkkring bestaat belangstelling voor zo'n interbellumclub. In de komende tijd zal ik bij potentiële geïnteresseerden mijn licht opsteken over de wijze waarop we aan een dergelijke vereniging vorm kunnen geven. Misschien moeten we denken aan een vorm waarbij bestaande genootschappen niet worden opgeheven, maar als bloedgroepen van een Interbellum Cultuur Club blijven voortbestaan. De hiervoor genoemde lezingen laten zien dat het de moeite loont Du Perron te beschouwen in de context van zijn tijd en in vergelijking met zijn tijdgenoten en literaire geestverwanten.

Rest mij te zeggen dat we de leden danken voor hun trouw en hen graag aansporen om ook bijdragen te leveren aan het EdPG. Lezingen, artikeltjes, zelfs bladvullingen zijn welkom, en natuurlijk vooral ook het aanbrengen van nieuwe leden! Reinder Storm en Louis Uding zijn een collectie knipsels en artikelen over Du Perron aan het sorteren voor het EdPG archief. Anderen komen aan met boekopdrachten van Du Perron die niet in het boekje staan dat zo dadelijk zal worden gepresenteerd. Kortom, het bestuur van het EdPG en de redactie van de *Cahiers* verwelkomen uw participatie en suggesties.

Kees Snoek, 22 april 2005

Recente publicaties

- *Het leven is wellicht een farce: geschreven boekopdrachten van E. du Perron*. Verzameld en ingeleid door Kees Snoek. E. du Perron Genootschap, april 2005. 100 p., ill. ISBN 90-807738-2-4: € 10,- (excl. verzendkosten). Leden van het E. du Perron Genootschap ontvangen een gratis exemplaar. Sommigen ontvingen het al op 23 april in Het Indisch Huis in Den Haag. Wie zijn contributie voor 2005 betaald heeft treft in deze envelop een exemplaar aan. Mocht u de contributie nog niet hebben overgemaakt, dan wordt *Farce* u onmiddellijk toegestuurd na ontvangst van € 23,- op postbank 235 127 t.n.v. E. du Perron Genootschap, Rotterdam.

- *Cahiers voor een Lezer 22* is in productie en wordt waarschijnlijk met de volgende Nieuwsbrief meegestuurd.

E. du Perron

Kop door Sylvia Willink-Quiël